

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
ว่าด้วย เครื่องแบบและการแต่งกายของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดเครื่องแบบและเครื่องแต่งกายของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน เพื่อใช้ในงานพิธีต่างๆ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๒) และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ และมาตรา ๖๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใน
สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘ จึงออกข้อบังคับไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ว่าด้วย
เครื่องแบบและเครื่องแต่งกายของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มติหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในข้อบังคับนี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

“พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงาน
ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน โดยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินหรือ
เงินรายได้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจวินิจฉัย ตีความปัญหาเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ คำวินิจฉัยของอธิการบดีให้เป็นที่สุด

ส่วนที่ ๑
เครื่องแบบของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๔ เครื่องแบบพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ให้มี ๒ ชนิด คือ

๔.๑ เครื่องแบบพิธีการ มี ๔ ประเภท

ก. เครื่องแบบปกติขาว

ข. เครื่องแบบครึ่งยศ

ค. เครื่องแบบเต็มยศ

ง. เครื่องแบบสไมสร

๔.๒ เครื่องแบบปฏิบัติราชการประเภทเครื่องแบบสีกาภี

ข้อ ๖ เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย

(๑) หมวด

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาฯ ให้ใช้หมวดทรงหม้อตาลสีขาว กะบังหน้าทำด้วยหนัง หรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีดุมโลหะสีทองตราครุฑ่าท์ขนาดเล็กติดที่ข้าง หมวดข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวดสีขาว ที่หน้าหมวดติดตราครุฑ่าท์ปักดิ้นสีทองสูง ๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาหญิง

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบหมวดของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาฯ แต่เป็นทรงอ่อน

แบบที่ ๒ หมวดแก้ปั๊ประอ่อนพับปีกสีขาว สายรัดคางสีทอง มีดุมโลหะสีทองตราครุฑ

่าท์ ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวดข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวดสีขาว ที่หน้าหมวดติดตราครุฑ่าท์ปักดิ้นสีทองสูง

๔.๓ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

การสวมหมวด ให้สวมในโอกาสอันควร

(๒) เสื้อ

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาฯ ให้ใช้เสื้อนอกคอปิดสีขาว มีตะเข็บหลัง ๔ ลงทะเบ็บ ด้านหน้ามีกระเปาบนและล่างอย่างละ ๒ กระเปา กระเปาบนมีกรุปมนชายกลางແລມไม่ขัดดุนกระเปาล่าง ไม่มีปีก ที่แนวอกติดดุมโลหะสีทองตราหมาลัย ขนาดใหญ่ ๕ ดุม เสื้อんじゃないประดับอินทรนูแข็ง

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาหญิง ให้ใช้เสื้อนอกคอแบบสีขาวแบบคอกลม แขนยาวถึง ข้อมือ มีตะเข็บหลัง ๔ ลงทะเบ็บ ที่แนวอกมีดุมโลหะสีทองตราประจามหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ๓ ดุม มีกระเปา หลังข้างละ ๑ กระเปาเป็นกระเปาเจาะเฉียงเล็กน้อยไม่มีปีก เสื้อんじゃないประดับอินทรนูแข็งและให้ใช้เชือตคอพับสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกลางสีประจำครอบครัวด้วย

(๓) อินทรนู ให้ใช้อินทรนูแข็งกว้าง ๕ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่า ติดทับ เสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอก ดังนี้

(ก) พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาดำรงตำแหน่งระดับปฏิบัติงาน อินทรนูพื้น สักหลาดสีดำด้านคอป้ายมันติดดุมโลหะสีทองตราประจามหาวิทยาลัยขนาดเล็ก ด้านซ้ายและด้านขวาของ ดุมมีลายใบเหลืองประกอบ ลายกลีบบัวและลายร้อยรากผูกเป็นรูปคลอกบัวทูมปักดิ้นสีทอง มีแถบสีทองกว้าง ๐.๕ เซนติเมตร เป็นขอบแนวว่าก่อกลางอินทรนูมีลายกลีบบัวและรายรกร้อยผูกเป็นรูปคลอกบัวทูมปักดิ้นสี ทอง ๒ ดุม ก เรียงต่อกันตามส่วนยาวของอินทรนูไม่เกินครึ่งหนึ่งของอินทรนู

(ช) พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาดำรงตำแหน่งระดับปฏิบัติการและดำรงตำแหน่งอาจารย์ อินทรธนุเหมือนกับข้อ (๓) (ก) แต่มีลายกลีบบัวและลายร้อยรักผูกเป็นรูปดอกบัวทุมปักด้วยดินสีทอง ๓ ดอก เรียงต่อ กันตามส่วนยาวของอินทรธนุไม่เกินครึ่งหนึ่งของอินทรธนุ ไม่เกิน ๓ ใน ๕ ส่วน ของอินทรธนุ

(ค) พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ ระดับชำนาญการพิเศษและดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ อินทรธนุเหมือนกับข้อ (๓) (ก) แต่มีลายกลีบบัวและลายร้อยผูกเป็นรูปดอกบัวทุม ๑ ดอกและลายกลีบบัวผูกเป็นรูปดอกบัวบานมีก้านต่อ ๑ ดอกปักด้วยดินสีทอง มีลายดอกประจำยาม ประดับด้านข้างอินทรธนุระหว่างดอกบัวทุม ดอกบัวบานและเนื้อดอกบัวบานข้างละ ๒ ดอกยกเว้นลวดลายส่วนกลางของอินทรธนุ ทั้งนี้ รวมถึงพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า ซึ่งมีได้หมายรวมถึงผู้รักษาราชการแทน

(ง) พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้ดำรงตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญ ระดับเชี่ยวชาญพิเศษ และดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ อินทรธนุเหมือนกับข้อ (๓) (ก) แต่มีลายกลีบบัวและลายร้อยผูกเป็นรูปดอกบัวทุม ๑ ดอกและลายกลีบบัวผูกเป็นรูปดอกบัวบานมีก้านต่อ ๑ ดอกปักด้วยดินสีทอง มีลายดอกประจำยาม ประดับด้านข้างอินทรธนุระหว่างดอกบัวทุม ดอกบัวบานและเนื้อดอกบัวบานข้างละ ๒ ดอกยกเว้นลวดลายส่วนกลางของอินทรธนุ มีเส้นฐานสีทองปิดขอบล่างของอินทรธนุ ทั้งนี้ รวมถึงพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาสายสนับสนุน ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต หรือเทียบเท่า ซึ่งมีได้หมายรวมถึงผู้รักษาราชการแทน

(จ) รูปแบบของอินทรธนุและตรามหาวิทยาลัยที่ติดปักโดยเสื่อประภูมิ ตามรูปแบบแนบท้ายระเบียบนี้

(๔) เครื่องหมายแสดงต้นสังกัด

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ใช้เครื่องหมายตราประจำมหาวิทยาลัยทำด้วยโลหะ โพร์สีทองไม่มีขอบสูง ๒ เซนติเมตร ติดที่คอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง

(๕) การเงง กระปรง

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาชาย ให้ใช้การเงงขายาวสีขาว ไม่พับปลายขา

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาหญิง ให้ใช้ประจำร่างสีขาว ตีเกล็ดด้านหน้า ๒ เกล็ด และด้านหลัง ๒ เกล็ด ยาวปิดเช่า ชายประจำร่างไม่บาง ใช้กับเสื้อนอกคอแบบสีขาว

(๖) รองเท้า ถุงเท้า

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาชาย ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ ถุงเท้าสีดำ

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาหญิง ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้าไม่มีลวดลาย สันสูงไม่เกิน ๕ เซนติเมตร ถุงเท้ายาวสีเนื้อ

ข้อ ๗ เครื่องแบบครึ่งยศ ลักษณะส่วนประกอบเข่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาวเว้นแต่การเงงของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาชายหรือกระโปรงของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาหญิงให้ใช้ผ้าสีดำ และให้ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยไม่ต้องสวมสายสะพาย

ข้อ ๘ เครื่องแบบเต็มยศ ลักษณะและส่วนประกอบเข่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ และให้ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานและที่มีสิทธิประดับด้วย

ข้อ ๙ เครื่องแบบสโนมส์

เครื่องแบบสโนมส์สำหรับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาฯ มี ๓ แบบคือ

- (๑) เครื่องแบบสโนมส์ ก ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบเต็มยศ
- (๒) เครื่องแบบสโนมส์ ข ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสโนมส์ ก
เว้นแต่

เสื้อ ให้ใช้เสื้อสโนมส์เข้าว่า เปิดอกปادเอว มีดุมโลหะสีทองตราครุฑ่าท์ขนาดเล็กติดที่ข้อมือข้างละ ๓ ดุม ที่ระหว่างอกกับเอวข้างละ ๓ ดุม และที่บรรจบเสื้อมีดุมโลหะสีทองตราครุฑ่าท์ขนาดใหญ่ข้างละ ๑ ดุม ดุมคู่นี้มีสายสร้อยสีทองร้อยติดกัน รวมเสื้อกั๊กสีขาว ๑ ดุมโลหะ สีทองตราครุฑ่าท์ ๓ ดุม และเสื้อเชิ้ตสีขาวอกแข็ง ข้อมือแข็ง คอเชิ้ตขั้นเดียว และปีกผีเสื้อ ผูกผ้าพันคอสีดำ เสื่อนหูกระต่าย ในฤดูร้อนให้ใช้กางเกงสีขาวแทนกางเกงสีดำได้

ธรรมมหาวิทยาลัย ให้ติดที่คอแบบของเสื้อตอนบนทั้งสองข้าง เหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๓) เครื่องแบบสโนมส์ ค ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสโนมส์ ข
เว้นแต่เสื้อเชิ้ตอกแข็งให้ใช้เสื้อเชิ้ตอกอ่อนสีขาว และเสื้อกั๊กให้ใช้แฟร์แอบสีเดียวกับกางเกงรัดเอวแทนแฟร์แอบนี้ส่วนกลางด้านหน้ากว้าง ๑๒ เซนติเมตร ปลายทั้งสองข้างเรียวกว้าง ๑๑ เซนติเมตร ที่ปลายมีขอเกี่ยวติดกันในขณะคาดทางด้านหลัง

เครื่องแบบพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาฯ ให้แต่งตามสมญานิยม

ส่วนที่ ๒

เครื่องแต่งกายของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๑๐ เครื่องแบบปฏิบัติราชการประจำเครื่องแบบสีกาภี ประกอบด้วย

(๑) หมวก

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาฯ ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ หมวกทรงหม้อตาลสีกาภี กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ สายรัดกลางหนัง หรือวัตถุเทียมหนังสีดำ มีดุมโลหะสีทองตราครุฑ่าท์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีกาภี ที่หน้าหมวกติดตราครุฑ่าท์ในบัวร่องหนกทำด้วยโลหะสีทองสูง ๖.๕ เซนติเมตร

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีกาภี ที่หน้าหมวกติดตราครุฑ่าท์ปักดึ้นสีทองสูง ๔.๕ เซนติเมตร

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาฯ ให้ใช้หมวกได้ ๓ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบหมวกของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาฯ แบบที่ ๑ แต่เป็นทรงอ่อน

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปักสีกาภี สายรัดกลางสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีดุมโลหะสีทอง

ตราครุฑ่าท์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีกาภี ที่หน้าหมวกติดตราครุฑ่าท์

ปักดึ้นสีทองสูง ๔.๕ เซนติเมตร บนหมอนสีกาภี

แบบที่ ๓ หมวกหนีบสีกาภี ด้านหน้ามีดุมโลหะสีทองตราครุฑ่าท์ขนาดเล็ก ๒ ดุม

ติดซ้อนกัน มีตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนกสูง ๕.๕ เซนติเมตร ติดที่ด้านซ้ายเหนือขอบหมวก ห่างจากมุมพับด้านหน้ามากประมาณ ๕ เซนติเมตรหมวกทรงหม้อต่อกล่องสีกาğı กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีกาğı ที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนกทำด้วยโลหะสีทองสูง ๖.๕ เซนติเมตร

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาหญิง ให้ใช้หมวกแก็ปทรงอ่อนพับปีกสีกาğı สายรัดคางสีทองกว้าง ๓ เซนติเมตรมีดุมตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัย ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีกาğıหน้าหมวกติดเครื่องหมายตราประจำมหาวิทยาลัย

การสวมหมวก ให้สวมในโอกาสอันควร

(๒) เสื้อ

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาชาย ให้ใช้เสื้อได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ เสื้อคอพับสีประจำสีกาğı แขนยาวรัดข้อมือ มีดุมที่ข้อมือข้างละ ๑ ดุม หรือแขนสั้นมีกระเปาเย็บติดที่หน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเปา เป็นกระเปาเสื้อมีแถบอยู่ตรงกลาง ตามทางดิ่ง กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีใบปักระเปารูปมนชัยกลางแหลมหรือเป็นกระเปาเสื้อชนิดไม่มีแถบกลางกระเปา และใบปักกระเปาเป็นรูปสีเหลี่ยมผืนผ้า มุกกระเปาและมุกปักกระเปาเป็นรูปตัดพองงาม ที่ปากกระเปาทั้งสองข้างติดดุมข้างละ ๑ ดุม สำหรับขัดใบปักกระเปา ตัวเสื้อผ้าอကลอดมีสถาบันกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ติดดุมตามแนวอกเสื้อ ๕ ดุม ระยะห่างกันพอสมควรและติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปักคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ให้เสื้อประจำบัตรธนุสีเดียวกับเสื้อขาวตามความยาวของบ่าเย็บติดกับเสื้อหนึ่งป่าทั้งสองข้างจากไหลไปคอ ปลายมน ด้านในหลักว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านอกกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดดุมติดกับตัวเสื้อในโอกาสไปงานพิธี ให้ใช้เสื้อเชิ้ตแขนยาว ผูกผ้าผูกคอสีดำเงินกลาสี สอดชายผ้าผูกคอไว้ภายในเสื้อได้ดุมเม็ดที่สอง

แบบที่ ๒ เสื้อคอแบบปล่อยเอวแบบคอต้นสีประจำสีกาğı แขนสั้น ตัวเสื้อผ้าอคอลอดมีกระดุมที่อกเสื้อ ๕ ดุม มีกระเปาเย็บติดภายนอกเป็นกระเปาบนและล่างอย่างละ ๒ กระเปา กระเปาบนมีใบปักมนชัยกลางแหลม มีแถบกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ตรงกึ่งกลางกระเปาทางดิ่ง กระเปาล่างเป็นกระเปายาม มีใบปักรูปตัด ที่ปากกระเปาทั้งสองกระเปา ติดดุมข้างละ ๑ ดุม สำหรับขัดกับใบปักกระเปาที่เอวด้านหลังคาดด้วยผ้าสีเดียวกับเสื้อขนาดกว้าง ๕ เซนติเมตร ชายเสื้อที่จะเข็บกลางหลังปิดไว้ถึงผ้าคาดเอว ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปักคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ให้ใช้เสื้อแบบที่ ๒ แทนแบบที่ ๑ ในโอกาสอันควรดุมที่ใช้กับเสื้อทั้งสองแบบมีลักษณะเป็นรูปกลมแบบทำด้วยวัตถุสีเดียวกับสีเสื้อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรແเบบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อหนึ่งอกระเป่านข่ายด้วย

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาหญิง ให้ใช้เสื้อได้ ๔ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโฉมตามแบบเสื้อของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาชาย แบบที่ ๑

ในโอกาสไปงานพิธี ให้ใช้เสื้อเชิ้ตแขนยาวผูกผ้าพันคอสีดำเงินกลาสี สอดชายผ้าผูกคอไว้ภายในเสื้อภายในเสื้อภายในเสื้อภายนอกเสื้อหนึ่งได้กระดุมเม็ดที่สอง

แบบที่ ๒ เสื้อคอพับสีประจำสีกาğı สีอ่อนกว่ากระโปรงหรือสีเดียวกับกระโปรง ผ้าอကลอดตัวเสื้อ มีสถาบันกว้างประมาณ ๒.๕ เซนติเมตร แขนยาวรัดข้อมือ ขอบปลายแขนกว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร หรือแขนสั้นเนื้อข้อศอกเล็กน้อย ตอบชายกว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร เดินคืดด้านหน้าเสื้อต่อจากเส้นบ่า มีตะเข็บผ่านกลางอกยาวตลอดตัวทั้งสองด้าน มีดุม ๕ ดุม ด้านหลังจากเส้นต่อป่าหลังมีตะเข็บผ่านตามตัวเสื้อทั้งสองด้านเช่นเดียวกับด้านหน้า ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปักคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ให้เสื้อประดับบัตรธนุสีเดียวกับเสื้อขาวตามความยาวของบ่าเย็บติดกับเสื้อหนึ่งป่าทั้งสองข้างจากไหลไปคอ

ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดดุมติดกับตัวเสื้อ การสวมให้สอดชายเสื้อໄไปในขอบกระปรง

แบบที่ ๓ เสื้อคอพับปล่อยเอวสีประจำสีกาğı สีเดียวกับกระปรงหรือการเงง ผ่าอกตลอดตัวเสื้อไม่มีสาย ด้านหน้ามีคิ้วตามสาย มีดุม ๔ ดุม แขนยาวหรือแขนสั้นคลายกัวงประมาณ๕ เซนติเมตร มีคิ้วหน้าหลังเช่นเดียวกับแบบที่ ๒ และมีเส้นแนวตะเข็บเช่นเดียวกับแบบที่ ๒ ทั้งหน้าหลัง ความยาวของเสื้อให้คลุมสะโพกพองาม ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ไหล่เสื้อประดับอินทรรุษสีเดียวกับเสื้อยาวตามความยาวของป่าเย็บติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอก ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตรตอนปลายขัดดุมติดกับตัวเสื้อ

แบบที่ ๔ เสื้อคอแบบปล่อยเอวสีประจำสีกาğı สีเดียวกับกระปรงหรือการเงง ผ่าอกตลอดตัวเสื้อไม่มีสาย แขนยาวจัดข้อมือหรือแขนสั้นเหนือศอกเล็กน้อย คลายกัวงประมาณ ๕ เซนติเมตร ด้านหน้าเป็นคิ้วตามสาย ดุม ๓ ดุม ต่อด้านหน้าและด้านหลังยาวตามตัว ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอแบบทั้งสองข้าง และมีกระเบาส่างข้างละ ๑ กระเบา เป็นกระเบาเจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปากกระเบาดุมที่ใช้กับเสื้อแบบที่ ๒ แบบที่ ๓ และแบบที่ ๔ มีลักษณะเป็นรูปกลมแบบ สีกาğıสีเดียวกับสีเสื้อ

การสวมเสื้อแบบที่ ๓ และแบบที่ ๔ ให้บล่อยชายเสื้อทับกระปรงหรือการเงงและคาดเข็มขัดตามข้อ ๙ (๓) แบบที่ ๒ ทับเอวเสื้อ

ในโอกาสไปงานพิธี ให้ใช้เสื้อแบบที่ ๑ หรือแบบที่ ๒ โดยใช้เสื้อเชิ้ตแขนยาว ผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกลางสี สอดชายผ้าผูกคอไว้ภายใต้เสื้อได้ดุมเม็ดที่สองผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเปานห้ายด้วย

ข้อ ๑๑ เครื่องหมายแสดงสังกัด สำหรับเครื่องแบบปฏิบัตรราชการ

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาชาย ให้มีเครื่องหมายแสดงสังกัดทำด้วยโลหะปั้นร่องสีทอง ตามหาวิทยาลัย ๒.๕ เซนติเมตร ติดที่ปกคอเสื้อตอนหน้าทั้งสองข้าง พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาหญิง ให้มีเครื่องหมายแสดงสังกัดเช่นเดียวกับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาชายติดที่ปกคอด้านหน้าทั้งสองข้างของเสื้อแบบที่ ๑ แบบที่ ๒ และแบบที่ ๓ สำหรับเสื้อแบบที่ ๔ ให้ติดที่ปกคอแบบทั้งสองข้างเหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๓) การเงง กระปรง

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาชาย ให้ใช้การเงงแบบราชการสีประจำสีกาğı ไม่พับปลายชา

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาหญิง ให้ใช้การเงงหรือกระปรงสีประจำสีกาğıได้ ๕ แบบ แบบที่ ๑ การเงง อนุโลมตามแบบของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาชาย

แบบที่ ๒ การเงงชายหา ขาตรง ไม่มีลวดลาย ขอบการเงงกัวงประมาณ ๒.๕ เซนติเมตร มีหรือไม่มีกระเบากีด้วย มีซิบด้านหน้าหรือด้านข้าง ไม่พับปลายชา

แบบที่ ๓ กระปรงยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย

แบบที่ ๔ กระปรง มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ ยาวครึ่งเข่า ปลายบานเล็กน้อย

แบบที่ ๕ กระปรงกางเกง แบบกางเกงยาวครึ่งเข่า มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ มีจีบกระทบด้านหน้าและด้านหลัง

(๔) เป้ามขี้ด

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาฯ ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยถักสีกากระหว่าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสีเหลืองฝีนผ้าทางนอน ปลายมน กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีรูปครุฑคันธนูอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาฯ ให้ใช้เข็มขัดได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ ใช้คาดทับขอบกระปรง โดยใช้เข็มขัดอนุโภมตามแบบของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาฯ

แบบที่ ๒ ใช้คาดหับเสือ โดยใช้เข็มขัดผ้าสีประกายสีเดียวกับเสือกวาง ๒.๕ เซนติเมตร หัวสีเหลืองทั้งผ้า

(๔) รองเท้า ถุงเท้า

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาฯ ให้ใช้รองเท้าหนังสีดำหรือสีน้ำตาล หรือวัสดุเทียม หนังสีดำหรือสีน้ำตาล หุ้มส้นหรือหุ้มข้อแบบปิดปลายเท้า ไม่มีลวดลายและไม่มีโลหะ ถุงเท้าสีเดียวกับรองเท้า

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาทุกผู้ ให้ใช้รองเท้าหนังสีดำหรือสีน้ำตาล หรือวัสดุเทียม หนังสีดำหรือสีน้ำตาล หุ้มส้นหรือรัดส้น แบบปิดปลายเท้า ไม่ทิ้งคล้ายและไม่มีโลหะ สันสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร และจะใช้ถุงเท้ายาวสีเนื้อด้วยก็ได้

(๖) ป้ายชื่อและตำแหน่ง

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาชาย ให้มีป้ายชื่อพื้นสีดำ ขนาดกว้างไม่เกิน ๒.๕ เซนติเมตร ยาวไม่เกิน ๗.๕ เซนติเมตร และลงชื่อ ชื่อสกุล และชื่อตำแหน่งในการบริหารงานหรือชื่อตำแหน่งในสายงานที่ปฏิบัติประดับที่อกเสื้อเนื้อกระเบานขาว

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาทุกสิ่ง ให้มีป้ายชื่อพื้นสีดำ ขนาดกว้างไม่เกิน ๒.๕ เซนติเมตร ยาวไม่เกิน ๗.๕ เซนติเมตร แสดงชื่อ ชื่อสกุล และชื่อตำแหน่งในการบริหารงานหรือชื่อตำแหน่งในสายงานที่ปฏิบัติประจำตัว ที่ออกเสื้อหนีกระเป็นขัว

๓๖๙

การแต่งเครื่องแบบ เครื่องแต่งกาย และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ข้อ ๑๒ การแต่งเครื่องแบบ

(๑) เครื่องแบบปกติขาว

ประเภทของงาน : ใช้ในงานเข่น พิธีทางศิลามุกธรรม พิธีเปิดสถานที่ราชการ งานเลี้ยงที่เกี่ยวกับราชการ การรับเสด็จพระราชนัดดาเนินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ งานว่างพระงานล้วนสวยงามยิ่งๆ งานส่วนตัว เช่น งานบวงสรวงบูชา งานพระราชนบทแพลิง升พุ่มฯลฯ

ទីរាយនៃសាស្ត្រ

๑. ให้ประดับเครื่องหมายแพนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
๒. หากมีเครื่องหมายอื่น ให้ประดับได้เช่นกัน อาทิ ปีกร่ม เป็นต้น
๓. ในพระราชพิธีบางอย่างมีข้อยกเว้นคือ แต่งเครื่องแบบปกติขาวและให้ประดับ
เครื่องราช อิสริยาภรณ์ ไม่ประดับตราและดวงตรา เช่น ในการพระราชพิธีเยียนเทียนสมโภชเครื่อง
ราชกุธกันที่ในตอนเข้าของวันฉัตรมงคล พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ควรประดับเครื่องราชกิริยา
รัชกาลที่ ๙ หรือเครื่องจักรพรมดิมาดา เหรียญเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล
อดุลยเดชมหามงคลสมัย พระราชพิธีเฉลิมพระชนมายุ ๖๐ พรรษา เป็นต้น

(๒) เครื่องแบบครึ่งยศ

ประเภทของงาน : ส่วนมากเป็นงานซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนิน แต่เป็นงานที่มีความสำคัญรองไปจากราชการซึ่งต้องแต่งเครื่องแบบเต็มยศ เช่น งานเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเพลิงข้าราชการซึ่งผู้ใหญ่ หรือบุคคลสำคัญ ๆ ฯลฯ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ :

๑. ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ต่างๆ ยกเว้นไม่สวม ๒.

สายสะพายและไม่สวมสายสร้อย

๑. หากมีเครื่องหมายอื่น ให้ประดับได้เช่นกัน อาทิ ปีกร่ม เป็นต้น

๒. การแต่งกายในโอกาสที่ทางราชการกำหนดให้แต่งไว้ทุกชิ้น ให้ติดปลอกแขนด้านที่ด้านข้างซ้าย

(๓) เครื่องแบบเต็มยศ

ประเภทของงาน : พระราชพิธีเปิดสมัยประชุมรัฐสภา พระราชพิธีถวายผ้าพระกฐิน พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระราชพิธีฉัตรมงคล งานสมโภสสรสันนิบาต ทำเนียบรัฐบาล

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ : ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์และถ้าได้รับพระราชทานซึ่งสายสะพาย ให้สวมสายสะพานที่ระบุในหมายกำหนดการหรือที่มีอยู่ ถ้าได้รับพระราชทานมากกว่าหนึ่งสาย ต้องประดับสายของสายอื่นๆ ด้วย ผู้ซึ่งยังไม่ได้รับพระราชทานสายสะพาย ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เท่านั้น

อนึ่ง การแต่งการเต็มยศอกจากสวมสายสะพานเต็มยศแล้ว ต้องประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน และที่มีสิทธิประดับด้วย

(๔) เครื่องแบบสูงสุด

เป็นเครื่องแบบแต่งกายแบบเต็มยศ สำหรับเวลาค่ำเรียกว่า Full Dress Tuxedo

หรือ White Tie

ประเภทของงาน : แต่งสำหรับการเลี้ยงอาหารค่ำที่มีชาติต่างประเทศผู้มีเกียรติสูง หรือในงานพระราชทานเลี้ยงในพระราชสำนักตามปกติไม่แต่งก่อนเวลา ๑๙.๐๐ น. ส่วนในเวลากลางวัน เช่น งานเอกสารราชทูตเข้าเฝ้าฯ ถวายสาสน์ตราตั้ง หรือเข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นต้น

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

๑. ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลอง โดยจำลองได้เฉพาะ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นที่ ๔ และชั้นที่ ๕ ของทุกตระกูลรวมทั้งเหรียญราชอิสริยาภรณ์ต่างๆ การจำลอง เครื่องอิสริยาภรณ์นี้ ให้จำลองขนาด ๑ ใน ๓ ของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สูงดวงตราชนิดคล้องคอ คือ ตั้งแต่เครื่องอิสริยาภรณ์ชั้นที่ ๓ ขึ้นไปของทุกตระกูลจะจำลอง มาประดับไม่ได้ ต้องประดับดวงตราคล้องคอ ดวงจริง

ตัวอย่าง เหรียญราชอิสริยาภรณ์จำลอง

๑. เหรียญรัตนารณ์รัชกาลที่ ๕ ชั้นที่ ๓ (ขนาดปกติ)
๒. เหรียญรัตนารณ์รัชกาลที่ ๕ ชั้นที่ ๓ (ขนาดปกติ)
๓. เหรียญจักรพรรดิมาลา
๔. เหรียญบรมราชกิจเกร็งกาลที่ ๕
๕. เหรียญชัยสมรภูมิ ทรงรามมหาเอเชียบูรพา
๖. เหรียญรัตนารณ์รัชกาลที่ ๕ ชั้นที่ ๕
๗. เหรียญรัตนารณ์รัชกาลที่ ๕ ชั้นที่ ๕
๘. เหรียญรัตนารณ์รัชกาลที่ ๕ ชั้นที่ ๓
๙. เหรียญพิทักษ์รัฐธรรมนูญ

ตัวอย่าง เหรียญราชอิสริยาภรณ์จำลอง

๑. จัตุราการณ์มงกุฎไทย
๒. เปญจมารณ์ช้างเผือก
๓. เหรียญจักรมาลา
๔. เหรียญพิทักษ์เสรีชน
๕. เหรียญราชการชายแดน
๖. เหรียญจักรพรรดิมาลา
๗. เหรียญรัตนารณ์รัชกาลที่ ๕ ชั้นที่ ๕
๘. เหรียญรัตนารณ์รัชกาลที่ ๕ ชั้นที่ ๕
๙. เหรียญบรมราชกิจเกร็งกาลที่ ๕
๑๐. เหรียญชัยสมรภูมิ ทรงรามมหาเอเชียบูรพา
๑๑. เหรียญพิทักษ์รัฐธรรมนูญ
๑๒. เหรียญพิทักษ์เสรีชน
๑๓. เหรียญราชการชายแดน

๒. ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอ หรือตรา hairy ดวงควรประดับ แต่ดวงที่มีสำลักดับสูงดวงเดียวสำหรับดวงตราคล้องคอ ส่วนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดติดหน้าอกให้ประดับที่คอพับของเสื้อใต้เครื่องหมายสังกัดพองาน

๓. ผู้ได้รับพระราชทานสายสะพาย ให้สวมสายสะพายทับนอกเสื้อกัน คืออยู่ในเสื้อสโนร จะสวมสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด ให้ออนุโลมตามที่กล่าวไว้ในเครื่องแต่งเต้มยศ แต่ไม่สวมสายสร้อย

ข้อ ๑๓ การแต่งการชุดสากล

ประเภทของงาน : แต่งทำงาน หรือไปงานสังคม ฯลฯ

เครื่องแต่งกาย : เสื้อและกางเกงสีเดียวกัน เสื้อคอกลม ใช้ผ้าผูกคอเงื่อนกลางสี

(เนคไท)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ : ถ้าประสงค์จะประดับก็ย่อมทำได้ คือประดับแพรแอบเจ็บเป็นวงกลมคล้ายลูกกระดุม ให้ประดับที่รังคุมคอพับของเสื้อชั้นนอกเบื้องซ้าย ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หลายตรรกะ ให้ประดับตรรกะที่มีสำลักดับเกียรติสูงสุดตรรกะเดียว

ข้อ ๑๔ การแต่งกายชุดไทยพระราชนิยม

ประเภทของงาน : เช่นเดียวกับชุดสากล

เครื่องแต่งกาย บุรุษ : เสื้อพระราชทานแขนสั้น หรือแขนยาว

สตรี : ไทยเรือนต้น ไทยจิตรลดา ไทยอมรินทร์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ : ถ้าประสงค์จะประดับก็ย่อมทำได้ คือประดับแพรแถบจีบเป็นวงกลมคล้ายลูกกระดุม

บุรุษ : ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายบริเวณปากกราะเป้าเสื้อ ผู้ได้รับพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์หลายชนิดให้ประดับชนิดชนิดที่มีความสำคัญสูงชนิดเดียว

การประดับเครื่องหมายที่ใช้เป็นคุณเสื้อดังกล่าว ให้ประดับได้เฉพาะกับเสื้อชุดไทยสี สุภาพ

สตรี : ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หลายชนิด ให้ประดับชนิดที่มีความสำคัญสูงชนิดเดียว

การประดับเครื่องหมายที่ใช้เป็นคุณเสื้อดังกล่าว ให้ประดับได้เฉพาะกับชุดไทย เรือนต้น ชุดไทยจิตรลดา ชุดไทยอมรินทร์ และชุดไทยบรมพิมาน

ข้อ ๑๕ เครื่องแต่งกายสตรีชุดไทยตามพระราชนิยมของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ชุดไทยตามพระราชนิยมของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในสมัย ปัจจุบัน สตรีไทยมีเครื่องแต่งตามพระราชนิยมในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จัดเป็น ๘ ชุด ได้ดังนี้

ชุดไทยเรือนต้น

ชุดไทยเรือนต้น คือ ชุด ไทยแบบลำลองใช้ผ้าฝ้ายหรือผ้าไหม มีลายริ้วตามขาว หรือ ตามยาว หรือใช้ผ้าเกลี้ยง มีเชิงตัวซิ่นยาวจระเข้หัว ป้ายหน้า เสื้อ ใช้ผ้าสีตามริ้ว หรือเชิงสี จะตัดกับซิ่น หรือเป็นสีเดียวกันก็ได้ เสื้อคละท่อนกับซิ่น แขน ๓ ส่วน กว้างพอสบาย ผ่าอกคุด ๕ เม็ด คอกลมตื้นๆ ไม่มีขอบตั้ง เหมาะสำหรับใช้แต่งไปงานที่ไม่เป็นพิธีและต้องการความสบาย เช่น ไปในงานกฐินต้น งานพิธี สมรสตอนเข้า งานพิธีทางศาสนา เช่น ทำบุญบ้าน เป็นต้น

ชุดไทยจิตรลดา

ชุดไทยจิตรลดา คือ ชุดไทยพิธีกลางวัน ใช้ผ้าไหมเกลี้ยงมีเชิงหรือยกเป็นดอกหักหั้งตัวก็ได้ ตัดแบบเสื้อคละท่อนกับซิ่น ซิ่นยาวป้ายหน้าอย่างแบบลำลอง เสื้อแขนยาว ผ่าอก คอกลม มีขอบตั้งน้อยๆ ใช้ในงานที่ผู้ชายแต่งเต็มยศ เช่น รับประมุขของประเทศที่มาเยือนเป็นทางการที่สนามบินดอนเมือง และพิธี สวนสนามในวันเฉลิมพระชนมพรรษา

ชุดไทยอมรินทร์

ชุดไทยอมรินทร์ คือ ชุดไทยพิธีตอนค่ำ ใช้ผ้ายกไหมที่มีทองแ甘 หรือยกทองหักหั้งตัว เสื้อ คละท่อนกับซิ่น แบบน้อนุ่มให้สำหรับผู้ที่ไม่ประสงค์คาดเข็มขัด ถ้าเป็นผู้ที่มีอายุ จะใช้คอกลมกว้างๆ ไม่มีขอบตั้ง และแขน ๓ ส่วนก็ได้

ใช้ในโอกาสพิเศษที่กำหนดให้แต่งกายเต็มยศ หรือครึ่งยศ เช่นในงาน พระราชพิธี รัฐ พิธีหรืองานสมโภสต์สันนิบาต ใช้ในพิธีค่ำงานเลี้ยงรับรอง

ชุดไทยบรมพิมาน

ชุดไทยบรมพิมาน คือ ชุดไทยพิธีตอนค่ำที่ใช้เข้มขัด ใช้ผ้ายกไหมหรือยกทอง มีเชิง หรือยกทั้งตัวก็ได้ ตัดแบบติดกัน ชิ้นเมจีบยกข้างหน้า และมีชายพก ใช้เข้มขัดไทยคาด ตัวเสื้อแขนยาวครอบ มีขอบตั้ง ผ่าด้านหลังหรือด้านหน้าก็ได้ ผ้าจีบยาวจระดับปลายเท้า สำหรับใช้ในงานเต็มยศและครึ่งยศ เช่น งานอุทิyan สโมสร หรืองานพระราชทาน เลี้ยงอาหารค่ำอย่างเป็นทางการและใช้ในโอกาสเดียวกับ ชุดไทยอมรินทร์เต็มยศ ชุดเจ้าสาว

ชุดไทยจักรี

ชุดไทยจักรี คือ ชุดไทยสีใบ ใช้ผ้ายก มีเชิง หรือผ่ายก ทั้งตั้ง ชิ้นเมจีบยกข้างหน้า มีชาย พกใช้เข้มขัดไทยคาด ท่อนบน เป็นสีใบ จะเย็บให้ติดกับชิ้นเป็นท่อนเดียวกัน หรือจะมีผ้าสีใบห่มต่างหากก็ได้ เปิดป่าข้างหนึ่ง ชายสีใบคลุมไว้หลังทั้งชายด้านหลังยาวตามที่เห็นสมควรใช้ในโอกาสพิเศษ ที่กำหนดให้แต่งกาย เต็มยศ

ชุดไทยคุสิต

ชุดไทยคุสิต เป็นเสื้อสำหรับงานพิธีตอนค่ำ ใช้ผ้ายกไหมหรือยกทอง อย่างเดียวกับ ไทยอมรินทร์ ไทยบรมพิมาน และไทยจักรี ตัวชิ้นยาว มีจีบยกข้างหน้าและชายพก ใช้เข้มขัดผิดกันตรงตัวเสื้อ คือ เป็นเสื้อไม่มีแขน คอด้านหน้าและด้านหลังควานกว้าง และต่ำเล็กน้อย ผ่าด้านหลัง ตัวเสื้อปักเป็น ลวดลายด้วยไข่มุก ลูกปัดและเลื่อม ฯลฯ ใช้ในงานพระราชพิธีที่กำหนดให้แต่งกายเต็มยศ

ชุดไทยจักรพรรดิ

ชุดไทยจักรพรรดิ เป็นแบบไทยแท้แบบหนึ่ง ตัวชิ้นใช้ผ้าไหม หรือยกทองเอาจีบ ข้างหน้ามีชายพก ห่มแพรจีบแบบไทยสีตัดกับผ้าอุ่นเป็นชั้นที่หนึ่งก่อน แล้วใช้ผ้าห่มปักอย่างสตอร์เบอร์ด้าศักดิ์ สมัยโบราณ ห่มทับแพรจีบอีกชั้นหนึ่ง

ชุดไทยศิ瓦ลัย

ชุดไทยศิ瓦ลัยเป็นแบบไทยแท้ชิ้นแบบไทยจักรพรรดิ ใช้ผ้ายกไหมหรือยกทองเสื้อตัด แบบแขนยาว คอกลม ผ่าหลังเย็บติดกับชิ้น คล้ายแบบไทยบรมพิมาน ห่มผ้าปักลายไทยอย่างแบบไทย จักรพรรดิทับโดยไม่ต้องมีแพรจีบรองพื้นก่อน ใช้ในโอกาสพิเศษที่กำหนดให้แต่งกายเต็มยศ

นอกจากชุดไทยตามพระราชนิยมทั้ง ๕ แบบดังกล่าวข้างต้นแล้ว การแต่งกายของ สุภาพสตรียังมีการกำหนดการแต่งกาย ดังนี้ ชุดผ้าไทยสุภาพ ชุดราตรีสั้น และชุดราตรี ซึ่งมักตัดตามแบบ สถาณนิยม โดยใช้ผ้าไหมไทยหรือผ้าไทยต่างๆ เครื่องแต่งกายเหล่านี้ไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ ประดับเครื่องหมายดุมสืือเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้

ข้อ ๑๖ การแต่งเครื่องแต่งกาย

ประเภทของงาน : แต่งทำงานหรือไปงานสังคม ฯลฯ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ : ไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ส่วนที่ ๕
เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๗ ให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาแต่งเครื่องแบบพิธีการ หรือเครื่องแบบปฏิบัติราชการในการเข้าร่วมงานพระราชพิธี รัฐพิธี หรือพิธี ตามที่ระบุในหมายกำหนดการหรือกำหนดการ

การแต่งเครื่องแบบในโอกาสอื่น ๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยจัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๘ ผู้ซึ่งได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือได้รับพระราชนครินทร์ พระบรมราชานุญาตให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ๆ ในเวลาแต่งเครื่องแบบเดjmยศ แต่ในเวลาแต่งเครื่องแบบสมอสรจะประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลองขนาดย่อมก็ได้ และถ้าในหมายสำเนาพระราชวังหรือบัตรเชิญทางราชการปรากฏว่าให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ก็ให้ประดับอย่างแต่งเครื่องแบบเดjmยศ หรือถ้ามีว่าให้สวมสายสะพายด้วยก็ให้สวมตามที่กำหนด

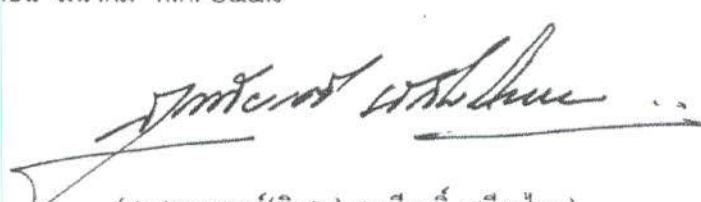
ข้อ ๑๙ ผู้ซึ่งได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ เครื่องหมายกิตติมศักดิ์ เชิญวิทยฐานะ หรือเครื่องหมายแสดงความสามารถ ให้ประดับตามระเบียบของส่วนราชการหรือสถาบันนั้นๆ กำหนด

ข้อ ๒๐ ผู้ปฏิบัติงานซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ไปแล้ว ให้ใช้เครื่องแบบเหมือนกับผู้ปฏิบัติงานได้ยกเว้นผู้ซึ่งได้รับโทษทางวินัยขึ้นให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก

ข้อ ๒๑ การแต่งเครื่องแบบตามข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามหมายสำเนาพระราชวังหรือตามระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ หรือประกาศของมหาวิทยาลัยในโอกาสอันควร

ข้อ ๒๒ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เหรียญหรือตราที่เป็นเครื่องประดับต่างประเทศ ร่วมกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ไทย และการแต่งกายที่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้นำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งชั้นผู้อุปถัมภ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งมกุฎไทย และหนังสือเรื่องเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยซึ่งสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดพิมพ์ขึ้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(ศาสตราจารย์(พิเศษ) สุรเกียรติ เสนียรไชย)
นายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

ขั้นพื้นฐานและเครื่องหมายตำแหน่งแบบอินทรีย์ของพนักงานในส่วนบุคคลที่มีศักดิ์ทางวิชาชีพและภารกิจในไปรษณีย์ราชอาณาจักรไทยสำหรับผู้เดินทางเข้าออกประเทศ

ตามประกาศคณะกรรมการบริหารธุรกิจบุคคลครั้งที่หนึ่งในส่วนราชการนี้

ลำดับ ที่	หน้าที่ สำคัญ สำหรับเจ้าหน้าที่ สายวิชาการสำหรับหน่วย	หน้าที่ในส่วนบุคคลที่มีศักดิ์ทางวิชาชีพและภารกิจสำหรับหน่วย	อันตราอย่างหนาแน่นอ่อนแรง	
			เครื่องหมายสำหรับเจ้าหน้าที่ สำหรับบุคคลที่มีศักดิ์ทางวิชาชีพ	เครื่องหมายสำหรับเจ้าหน้าที่ สำหรับบุคคลที่มีศักดิ์ทางวิชาชีพ
๑.	ระดับปฏิบัติงาน	ระดับปฏิบัติงาน	แบบทั่วไป ๓ เช่นเดียวกับ ๒ และแบบมาตรฐานเป็นกลาง	ตอกบัตรทั่วไป ๒ ตอกบัตรทั่วไป
๒.	อาจารย์	ระดับปฏิบัติการ ระดับเชี่ยวชาญ	แบบทั่วไป ๓ เช่นเดียวกับ ๒ และแบบมาตรฐานเป็นกลาง	ตอกบัตรทั่วไป ๓ ตอกบัตรทั่วไป
๓.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ระดับปฏิบัติการ ระดับเชี่ยวชาญ	แบบทั่วไป ๓ เช่นเดียวกับ ๒ และแบบมาตรฐานเป็นกลาง	ตอกบัตรทั่วไป ๓ ตอกบัตรทั่วไป
๔.	รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์	ระดับปฏิบัติการ ระดับเชี่ยวชาญ	แบบทั่วไป ๓ เช่นเดียวกับ ๒ และแบบมาตรฐานเป็นกลาง	ตอกบัตรทั่วไป ๓ ตอกบัตรทั่วไป
๕.	รองศาสตราจารย์	ระดับเชี่ยวชาญ	แบบทั่วไป ๓ เช่นเดียวกับ ๒ และแบบมาตรฐานเป็นกลาง	ตอกบัตรทั่วไป ๓ ตอกบัตรทั่วไป
๖.	ศาสตราจารย์	ระดับเชี่ยวชาญ	แบบทั่วไป ๓ เช่นเดียวกับ ๒ และแบบมาตรฐานเป็นกลาง	ตอกบัตรทั่วไป ๓ ตอกบัตรทั่วไป

โดยคณะกรรมการบริหารฯ

